

2. Správní trestání a správní delikty

- správně právní odpovědnost
- správní právo trestní – pojem a charakteristika, místo a účel správního práva trestního
- vztahy správního práva trestního k trestnímu právu a k dalším právním odvětvím
- prameny právní úpravy

Správně právní odpovědnost

- **Druh právní odpovědnosti, odvětvová odpovědnost**
- Je realizována **správními orgány** a aplikována na **podmínky a potřeby veřejné správy** (? vztah k TP a TČ?)
- **Správně právní odpovědnost ***
odpovědnost za porušení norem **správního práva**

Správně právní odpovědnost

- Základem (předpokladem) je **správní delikt** („*protiprávní jednání odpovědné fyzické nebo právnické osoby, jehož znaky jsou uvedeny v zákoně, které je postižitelné správním orgánem v rámci výkonu veřejné správy*“)
- správně právní odpovědnost je **odpovědností za správní delikty**
- **Retrospektivní** pojetí odpovědnosti

Správní delikt

- Správní delikt **není** obecně v právní úpravě **vymezen**, ta s ním nicméně počítá
- § 41 s. ř. s. „*Stanoví-li zvláštní zákon ve věcech **přestupků**, kárných nebo **disciplinárních** nebo **jiných správních deliktů** (dále jen "správní delikt") ...*“ – v textu právní úpravy **naznačeno členění správních deliktů**
- § 65 odst. 3 s. ř. s. „*rozhodl-li správní orgán o uložení trestu za **správní delikt**, může se ten, jemuž byl takový trest uložen, žalobou domáhat též upuštění od něj nebo jeho snížení v mezích zákonem dovolených.*“

Správní delikt

- Znaky správního deliktu: protiprávnost, jednání, škodlivost, trestnost, odpovědná osoba, zavinění, znaky deliktu
- Protiprávní jednání (stav) jehož znaky jsou uvedeny v zákoně, hrozba sankce, veřejná správa
- **Znaky správního deliktu:**
 - **Objekt**
 - **Objektivní stránka**
 - **Subjekt** (přechod/převod odpovědnosti)
 - **Subjektivní stránka** (u FO)

Správně právní odpovědnost

- Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2008, č.j. 1 As 15/2007 – 141, publikovaného pod č. 1727/2008 Sb. NSS „součástí **objektivní stránky** skutkové podstaty správního deliktu podle tohoto ustanovení je nejen **jednání** (konání či opomenutí), ale také **následek**, spočívající v porušení nebo ohrožení zájmů, tvořících objekt deliktu. I následek, jakož i účinek na konkrétním předmětu útoku je proto předmětem dokazování v řízení před správním orgánem.“

Správně právní odpovědnost

SPRÁVNÍ DELIKT:

1. **Přestupky** (pojmenované a výslovně označené) § 2 zákona č. 200/1990 Sb.
2. Tzv. **jiné správní delikty** (než přestupky)
 - a) **Disciplinární delikty**
 - b) **Pořádkové delikty**
 - c) **(Jiné) správní delikty fyzických osob**
 - d) **Správní delikty právnických osob a podnikajících fyzických osob (smíšené správní delikty)**

Správní právo trestní

- Předmětem úpravy je oblast **správně právní odpovědnosti**
- Součást správního práva, která upravuje protiprávní jednání v oblasti veřejné správy
- Zahrnuje předpisy **organizační, hmotně právní i procesní**
- Správní právo zahrnuje **vlastní trestní právo (oprávnění veřejné správy trestat)**
- Roztříštěnost, nejednotnost, vazba na správní řád, sjednocovací vliv judikatury
- **Správní právo trestní** (právní základ) a **správní trestání** (realizace)

Správní právo trestní

- **Vztah** správních deliktů a soudních deliktů (trestných činů)
- **Společné znaky:** legalita, protiprávnost
- **Rozdílné znaky (?):** škodlivost, nebezpečnost, závažnost sankcí a jejich povaha, evidence sankcí, objekt protiprávního jednání, zavinění (úmysl/nedbalost), subjekt, správní orgán/soud

Správní právo trestní

- Zásady a limity podle **správního řádu**:

- Zákonnost** (*Nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege*), retroaktivita ve prospěch

- Proporcionalita** – majetkové poměry, likvidační pokuty

- Správní uvážení** (zahájit řízení, uložit sankci, výběr sankce, výběr výměry sankce)

- Subsidiarita postihu**

- Legitimní očekávání**

- Spravedlivý proces** - § 36

- Rychlost a hospodárnost** – lhůty (k zahájení, k pravomocnému uložení sankce), prekluze, společné řízení, výše sankce a nepřiměřená délka řízení

Správní právo trestní

- **Odvětvové zásady a limity:**

- Ne bis in idem* („obživlá“ rozhodnutí)

- Reformace in peius* (x pořádkové delikty)

Prameny právní úpravy

český právní řád:

- *Listina základních práv a svobod* – čl. 36 až 40
- *Správní řád* (zákon č. 500/2004 Sb.)
- *Soudní řád správní* (zákon č. 150/2002 Sb.)
- *Zákon o přestupcích* (č. 200/1990 Sb.)
- vyhlášky č. 520/2005 Sb. a 231/1996 Sb.

mezinárodní smlouvy:

- *Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod* (č. 209/1992 Sb.) – čl. 6 a k tomu související judikatura *Evropského soudu pro lidská práva* (zejména Engel v. Nizozemí či Zolotukhin v. Rusko)

doporučení Rady Evropy:

- Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy (91) 1 o *správních sankcích*
- Rezoluce Výboru ministrů Rady Evropy (77) 31 o *ochraně jednotlivců ve vztahu k aktům správy*
- Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy (80) 2 o *správním uvážení*
- Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy (89) 8 o *prozatímní soudní ochraně ve věcech správních*
- Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy (2004) 20 o *soudní kontrole správních aktů*